



Geen nieuw overgangsjaar voor implementatie Wet zorg en dwang



Er komt geen nieuw overgangsjaar voor de implementatie van de Wet zorg en dwang (Wzd). Dat schrijft minister Tamara van Ark van Medische Zorg in een brief aan de Tweede Kamer, waarmee de minister de Kamer op de hoogte brengt over het vervolg van de Wzd. Daarbij gaat de minister in op de crisiszorg, het toezicht van de IGJ en de registratie en rapportage van onvrijwillige zorg.

- Bekijk en download de [Kamerbrief over de stand van zaken Wzd](#) (pdf)

Vervolg-implementatieagenda

2020 gold als een overgangsjaar voor de Wzd, maar mede door de coronacrisis liep de implementatie vertraging op. Toch verlengt Van Ark deze overgangsperiode niet omdat dit 'mogelijk onduidelijkheid brengt over de rechtspositie van de cliënt en voor het handelen van de professional'. Volgens de minister is de implementatie van de Wzd een langer lopend proces waarbij leren en ontwikkelen ook na 2020 zal doorgaan.

Daarom hebben VWS en relevante veldpartijen gezamenlijk een vervolg-implementatieagenda opgesteld voor 2021 en 2022. Hiertoe zijn diverse vraagstukken geformuleerd die de betrokken partijen, zo nodig domein-overstijgend, samen op verschillende onderdelen zullen uitwerken.

Toezicht van Inspectie

Begin december publiceerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) [een rapportage over de stand van zaken rond de Wet zorg en dwang](#). Het IGJ concludeerde dat de coronacrisis voor vertraging zorgde maar ook dat de Wzd leidt tot meer bewustwording bij zorgverleners over onvrijwillige zorg. Ook doen zorgverleners hun uiterste best om onvrijwillige zorg, ook in tijden van corona, terug te dringen. Daarom wil de IGJ zorgaanbieders dan ook ruimte bieden bij de uitvoering van de wet. De IGJ zal in 2021 signalerend, stimulerend en agenderend toezicht blijven houden en handhavend optreden als de kwaliteit en veiligheid in het geding zijn. De IGJ focust haar toezicht in 2021 op de rechtspositie van de bewoners.

IGJ: afspraken over gegevens Wzd

De inspectie heeft inmiddels afspraken gemaakt met het ministerie van VWS en brancheorganisaties ActiZ, VGN en Zorgthuisnl over de gegevensaanlevering van het overgangsjaar 2020. De implementatie van de Wzd is ook na 2020 niet af. Met de afspraken willen VWS en de brancheverenigingen zich inzetten voor de verdere implementatie van de Wzd. Bij de wetsevaluatie van de Wzd (vóór het einde van 2021) worden ook de afspraken over gegevensaanlevering geëvalueerd. Dan wordt bezien of de afspraken in stand blijven. De afspraken voor 2020 zijn als volgt:

- Digitaal overzicht onvrijwillige zorg:
 - Zorgaanbieders die hun systemen op orde hebben en het digitaal overzicht onvrijwillige zorg kunnen aanleveren volgens de Regeling zorg en dwang, kunnen dit doen.
 - Zorgaanbieders die hun systemen nog niet gereed hebben en nog geen digitaal overzicht onvrijwillige zorg kunnen aanleveren volgens de Regeling zorg en dwang, hoeven in 2020 geen digitaal overzicht onvrijwillige zorg aan te leveren.
- Analyse onderdeel van het kwaliteitsrapport in 2021:
 - De (kwalitatieve en kwantitatieve) analyse krijgt structureel een plek in het jaarlijkse kwaliteitsrapport, dat zorgaanbieders opstellen op basis van het kwaliteitskader van hun sector. Het kwaliteitsrapport wordt (in sommige gevallen automatisch) bij de inspectie aangeleverd. Zorgaanbieders dienen de analyse wel halfjaarlijks uit te voeren binnen hun organisatie, zodat deze beschikbaar is voor de IGJ als zij op bezoek komt of ernaar vraagt (bijvoorbeeld vanwege een melding).
 - Zorgaanbieders die geen kwaliteitsrapport hoeven aan te leveren, moeten wel een analyse aanleveren aan de IGJ, conform de Regeling zorg en dwang. Dit mag ook één keer per jaar. Ook hier geldt dat de zorgaanbieders de analyse wel halfjaarlijks dienen uit te voeren binnen hun organisatie, zodat deze beschikbaar is voor IGJ als zij op bezoek komt of ernaar vraagt.
- Situatie vanwege coronapandemie
 - De coronapandemie heeft de doelen van de Wzd onder druk gezet. VWS en IGJ hebben daarom behoefte

aan een beeld over toegepaste onvrijwillige zorg in relatie tot de coronapandemie. Mogelijk komt hierover medio 2021 een uitvraag bij zorgaanbieders.

- Pilot gegevensuitwisseling:
 - De inspectie wil met haar informatiebehoefte zo veel mogelijk aansluiten bij de wijze waarop zorgaanbieders en professionals gegevens vastleggen in hun systemen. In 2020 komt er een pilot gegevensuitwisseling voor registratie aan de bron, en voor de gegevensuitwisseling met de onvrijwillige zorg aan IGJ. In de pilot onderzoekt de inspectie samen met vier zorgaanbieders of en hoe gegevens kunnen worden uitgewisseld, met zo min mogelijke administratieve lasten.

Wat moet je regelen voor de rechtspositie van bewoners?

De volgende belangrijke waarborgen voor een goede rechtspositie van bewoners moeten volgens de Inspectie per 1 januari 2021 aantoonbaar zijn geregeld:

- Het Wzd-zorgplan
- Het aanstellen van de vereiste Wzd-functionarissen
- Het aansluiten bij een onafhankelijke klachtencommissie en de toegang tot een cliëntenvertrouwenspersoon.

Crisis zorg

Om de crisiszorg voor kwetsbare bewoners te borgen, zijn er landelijke afspraken gemaakt. Het uitgangspunt hierbij is 'de juiste zorg op de juiste plek.' In een model is opgenomen dat de artsen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voelen om passende zorg te verlenen. Het doel is dat men gebruik maakt van elkaars expertise en organisatiestructuur voor het borgen van de opvang, juiste plaatsing, behandeling en verzorging van bewoners in crisis. In alle regio's monitoren de zorgkantoren totstandkoming van samenwerkingsafspraken. Zo nodig nemen zij de regie en maken (aanvullende) inkoopafspraken. De NZa werkt gelijktijdig samen met partijen aan de bekostiging van zorg onder de Wzd.

Registratie en rapportage

Zorgaanbieders die op grond van het geldende kwaliteitskader een kwaliteitsrapportage moeten opstellen, leveren vóór 1 juli 2021 de analyse van het voorgaande jaar aan als onderdeel van de kwaliteitsrapportage. Voor zorgaanbieders die geen kwaliteitsrapportage hoeven op te stellen, geldt dat zij een analyse over het voorgaande jaar opstellen conform de vereisten van de Regeling zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten.

Ten aanzien van de gegevensaanlevering over 2021 geldt, dat zorgaanbieders de aanlevering van de digitale overzichten (artikel 17 Wzd) over het eerste halfjaar van 2021 vóór half augustus 2021 bij de IGJ moeten aanleveren. Zorgaanbieders moeten de gegevens op individueel niveau registreren en voor de IGJ digitaal beschikbaar hebben. Als het technisch nog niet mogelijk is om alle gegevens aan te leveren, kan de zorgaanbieder bij het overzicht van het eerste halfjaar van 2021 volstaan met het aanleveren van de beschikbare, nog niet gestandaardiseerde gegevens. Bij de tweede halfjaarlijkse rapportage over 2021 dient de totale gestandaardiseerde gegevensset over 2021 in orde te zijn gemaakt. Om dit proces te ondersteunen wordt door middel van een pilot gezien hoe zorgaanbieders zo efficiënt mogelijk de gestandaardiseerde gegevens bij IGJ kunnen aanleveren.

Meer weten

- Bekijk en download de [Kamerbrief over de stand van zaken Wzd](#) (pdf)
- Download het overzicht met [bestuurlijke afspraken rond crisiszorg](#) (pdf) en het [model samenwerking in crisisdiensten](#) (pdf)
- Bekijk alle informatie over de [implementatie van de Wet zorg en dwang in het verpleeghuis](#)
- Lees meer over de [ondersteuning vanuit Waardigheid en trots op locatie bij de implementatie van de Wet zorg en dwang](#)

tags:

[Veiligheid](#) (122), [Vrijheidsbeperking](#) (75)

thema:

[Veilige zorg en ondersteuning](#) (232)